

Správa o činnosti Miestneho odboru Matice slovenskej
Vo Važci za rok 2016.

Svornosti, Bože, uč nás v cirkvi i v národe,
Nech bratsky snažíme sa žiť v pravej slobode.
Nech dom náš pri pokoji anjel Tvoj drží stráž,
Tak v búrkach vždy obstojí, ó, drahý Otče náš !

Každý rok o tomto čase sa takto stretávame, aby sme bilancovali našu celoročnú prácu. Počas roka sa stali aj nepredvídané udalosti, ktoré zasiahli aj nás. Navždy nás opustil náš dlhoročný podpredseda MUDr. M. Kapasný, ktorý pre našu obec vykonal kus záslužnej práce na poli kultúry/ min. ticha / Kalendárny rok 2016 sme začali reláciou v miestnom rozhlase pri výročí vzniku SR a nového roka. Koncom januára sme si na pôde ZŠ s MŠ pripomenuli 71. výročie oslobodenia obce spolu s výborom SZPB a Obecným úradom. Ako host bol prítomný vojenský historik z Vojenskej akadémie Lipt. Mikuláš Dr. Oldřich Vanek, ktorý spolu s okresným predsedom ZPB sa zúčastnil kladenia venca pri pamätníku na miestnom cintoríne. Potom celá delegácia sa odobrala odovzdať ocenenie dlhoročnému predsedovi ZPB p. V. Šípkovi pri jeho 90.výročí narodenia. Vo februári sme sa stretli na výročnej členskej schôdzi, čo robíme pravidelne už 27 rokov. Dňa 19.3.2016 sme pripravili Jarné nápady, ktoré poctila svojou návštuvou riad. Domu MS Rožňava naša rodáčka Ing. Z. Hálková s mamou. Toto podujatie má už dlhé roky dobrý ohlas medzi našimi členmi. V spolupráci s Obecným úradom sme dňa 15.5.2016 pripravili Otváranie studničiek- Jar vo Važci, na ktorom sme privítali hostí- delegáciu družobného mesta Blatná- 40 študentov a pedagógov spolu s členmi mestského zastupiteľstva na čele so starostkou, FS Hôra z Rožňavy, ktorú priviedla riad. Domu MS Ing. Z. Hálková. Zároveň sa uskutočnila vernisáž v Galérii Jána Hálu z jeho tvorby pod názvom Važecké pastorále a výstava obrazov nášho rodáka akad. Maliara Ondreja Bartku. Vernisáž pripravila Galéria PMB Lipt. Mikuláš, kult. program bol v našej réžii, v galérii i v obci, ktorý pripravila predsedníčka Mgr. M. Hybenová . Hlavným hostom bola FS Hôra , ktorá vystúpila na pódiu po chorovode Omilienci. Do programu sa zapojilo aj naše FZ Stráne s pekným vystúpením. Divákov bolo dosť, ale počasie nám neprialo, bolo veľmi chladno, takže diváci pomaly odchádzali. Do programu sme pozvali aj hostí z Košíc- Múzeum Humno, ktorí predstavili zbierku zaujímavých ornamentov.. V júli sme si pripomenuli 40.výr. úmrtia spisovateľa Štefana Rysuľu a to jednak na bohoslužbách v kostole a potom na miestnom cintoríne pri jeho pomníku za účasti rodiny. Prítomná bola jeho vnučka Hanka, ktorá žije vo Švajčiarsku. Pre Obecné múzeum darovala spisovateľove lyže a važecký klobúk. Mesiac júl priniesol ďalšie výročie 85.výročie vyhorenia obce, kedy sa plánoval aj deň obce, ktorý sa ale neuskutočnil pre veľmi nepriaznivé počasie. Dňa 16.4.2016 sme sa zúčastnili na Krajskom sneme MS v Martine, kde sme podávali obšírnú

správu o doterajšej činnosti odboru a kde boli ocenení dlhoroční členovia MS. Medzi nimi bol aj nás historik JUDr. M.Hyben. 72.výr. SNP sme si pripomenuli 29.8.2016 na spoločnom podujatí na Podbansku, kde mala naša obec zodpovednosť za celé podujatie., ktoré zvládla výborne. Za našu organizáciu bola tam predsedníčka Dozorného výboru M. Gregušková s manželom.

V tomto kalendárnom roku sme podali 2 projekty na MS : jeden na reedíciu knihy Paberky z iskier- Návraty k prameňom od JUDr. M .Hybena, ktoré vyšli aj za pomocí Obecného úradu.Slávnostné uvedenie do života sa konalo 4.11.2016 za účasti hostí: riaditeľa Domu MS L.Mikuláš Bc. M. Nemca, predsedu Krajskej rady MS ŽSK Milana Stromku, riad. Domu MS Rožňava Ing. Z. Halkovej, starostu obce Ing. M. Lištiaka, zástupcu starostu M. Ilavského a našich členov. Knihu uviedli obaja riaditelia a to posypom zrna – pšenice, aby šírila dobré slovo medzi čitateľmi. Autor potom podľa požiadania dával autogramy. Kultúrny program v spolupráci s FZ Stráne pripravila predsedníčka. Za touto akciou bol veľký kus práce, za ktorú patrí vdaka predovšetkým riaditeľovi Domu MS L.Mikuláš Bc. M.Nemcovi a vo veľkej miere našim členkám výboru hospodárke M. Ilavskej, Ing. E. Jelenovej, M. Greguškovej a Mgr. M. Cholvádovej.

Druhý projekt bol zameraný na úpravu už vytvoreného DVD – na jeho modernizáciu, ktorý zvukovo upravil Dom MS Lipt. Mikuláš. DVD obsahuje piesne a zvyky Važca od jari až do zimy. Nosná časť sú piesne a zvyky svadobné. A piesne na lúkach. Obnovené DVD Piešeň života – Rok pod Kriváňom teda bude slúžiť ako dokument, ktorý zachytáva svedectvo na staré časy vo Važci, kde piešeň bola súčasťou našej národnej kultúry. Ide o jedinečný archívny materiál.

Dňa 7.12.2016 sa uskutočnil Galavečer Matice slovenskej Liptova a Oravy, kde sa predstavili všetky miestne odbory z regionu. Nás MO reprezentovalo FZ Stráne a zožalo veľký úspech svojím vystúpením. Na tomto podujatí boli odovzdané aj ocenenia za dlhoročnú prácu manželom Hybenovcom, ktorú udelil predseda MS Ing. Marián Tkáč. Kalendárny rok sme uzavreli posedením s názvom Vianočné perníčky dňa 28.12.2016 za veľmi zlého počasia-bola fujavica, ale napriek tomu nás svojou návštevou pocítil riaditeľ Domu MS Bc. M. Nemec a predseda Krajskej rady MS Milan Stromko. V priebehu roka sme sa starali o hroby našich význačných osobností- Š.Rysuľu, J.Hálu, J.Silana, D. Ferienčika, p.farára P. Kmeťa, a padlých partizánov. Z tohto prehľadu je vidieť, že naša práca na poli kultúry obce je potrebná a záslužná. Okrem toho pozornosť venujeme aj Obecnému múzeu a zbierkam v drevenici na zachovanie koloritu obce Važec, ktorý v minulosti bol veľmi známy a aj v súčasnosti je vyhľadávaný.

Za túto bohatú činnosť patrí vdaka predovšetkým neúnavným členkám výboru a dozorného výboru M. Ilavskej, Ing. E. Jelenovej, M. Greguškovej, D. Michalkovej, predsedníčke Mgr. M. Hybenovej, Mgr. M . Cholvádovej. Za spoluprácu 'dakujeme Obeci, Urbáru a ZŠ s MŠ. Nech táto atmosféra v tomto

duchu pokračuje, k čomu si vyprosujeme od Hospodina najmä dobré zdravie, spoluprácu so všetkými vami členmi, aby sme po sebe zanechali to, čo je našou povinnosťou odovzdať nasledujúcim generáciám.

Mgr, Margita Hybenová, predsedníčka MO MS

